

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410-610-[2013/141] 683

7 Haziran 2013

10400

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20/05/2013 tarihli ve 43452547-120.00-124100 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Kütahya Milletvekili Sn. Prof. Dr. Alim IŞIK tarafından verilen 7/22795 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EKLER:

1- Cevap yazısı (4 sayfa)

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Kütahya Milletvekili Sn. Prof. Dr. Alim IŞIK tarafından verilen 7/22795 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar:

Sorular :

Yerli otomobil üretimi hakkında **“Hükümetten Koç’a fena halde fırça!”** manşetiyle 19-20 Nisan 2013 tarihli bazı medya organlarında da yer alan haberlerde; Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Koç’un *“Yerli otomobil, ticari intihar olur”* açıklamasını cevaben, *“Ben de sanayici bir mühendisim. Tabi ki yurtdışı firmalarla göbek bağı olabilir. Biz de bu bağı koparmak için Türkiye’de yerli otomobilin üretilmesini istiyoruz. Koç bugünkü büyümesini Türkiye’ye borçlu. Türkiye’nin marka değerinden bütün şirketlerimiz faydalıyor. Ben bu konuyu kendisiyle görüşeceğim. Bu lafı hangi şartlarda söyledi bilmiyorum. Eğer böyle bir laf söylediye maksadını aşmıştır. Bu ifadeyi asla kabul etmem ona da yakıştırmam.”* şeklindeki açıklamalarınızla ilgili olarak;

- 1- Anılan açıklamanızın, bazı iş adamlarınca tehdit olarak algılanmasını nasıl değerlendirebilirsiniz?
- 2- Anılan konuda şimdiye kadar hükümet ya da Bakanlık olarak yerli otomobil imalatını teşvik edecek hangi düzenlemeler yapılmıştır?
- 3- Anılan konuda şimdiye kadar Bakanlığınızca hangi firmalarla görüşülmüş ya da hangi firmalar tarafından Bakanlığınıza ne gibi teklifler getirilmiştir?
- 4- Bakanlığınızın anılan konuda adı geçen firma ile şimdiye kadar mutabık kaldığı bir konu olmuş mudur? Oldu ise hangi konu veya konularda mutabık kalınmıştır?
- 5- Adı geçen firmanın yerli otomobil üretimi isteğini “intihar” olarak yorumlamasının gerekçeleri nelerdir? Bu konuda bakanlığınıza ulaşmış herhangi bir talep var mıdır?
- 6- Ülkemiz yerli sanayinin uluslararası rekabet gücünün artırılması için Bakanlığınızca ne gibi önlemler alınmış ya da alınmaktadır?
- 7- Bakanlığınızın yerli otomobil üretiminin desteklenmesine yönelik görüşü ve 2013 yılı programı nasıldır?

Cevaplar:

Ekonomi Bakanlığı koordinasyonunda 2010 yılında başlatılan ve 12 Mayıs 2010 tarihli Başbakanlık Genelgesi (2010/12) ile kurulan ve Bakanlar Kurulu’nun yeni yapısı paralelinde 6 Eylül 2011 tarihli 28046 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Başbakanlık Genelgesi (2011/11) ile üyeleri güncellenen İhracata Dönük Üretim Stratejisi Değerlendirme Kurulu (Kurul) bünyesinde yürütülmekte olan Girdi Tedarik Stratejisi (GİTES) çalışmaları ile temel olarak Türkiye’de önde gelen sektörlerin ihtiyaç duyduğu girdilerin temininde süreklilik ve etkinliğin sağlanması ve dolayısıyla ihracata yönelik üretimde rekabet gücünün arttırılması hedeflenmektedir.

Bu hedef ve Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023’e yönelik ortaya konan temel stratejiler çerçevesinde GİTES ve Eylem Planı’nın vizyonu; “Girdi tedarikini güvence altına almış, ara malı üretiminde yetkinliğini artırmış bir ekonomi” olarak belirlenmiştir.

2010 yılından bu yana sürdürülen çalışmalar çerçevesinde, 6 sektörde, 100’ün üzerinde firma ile detaylı görüşmeler yapılmıştır. Ortaya çıkan sorunlar ve çözüm önerileri üzerine, ilgili sektörlerde tüm tarafların katıldığı bir dizi çalıştay ve toplantı düzenlenmiştir. Sektörel çalışmalarda, sektör dernekleri başta olmak üzere, sivil toplum ve meslek kuruluşlarının bilgi ve deneyimlerinden önemli ölçüde faydalanılmış ve kamu/özel tüm paydaşların sürece etkin katılımı sağlanmıştır.

Hazırlanan Eylem Planı'na, ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüş ve değerlendirmeleri çerçevesinde nihai hali verilmiş ve "GİTES ve Eylem Planı (2013-2015)" başlığı altında, Yüksek Planlama Kurulu'nun 21/12/2012 tarihli ve 2012/32 Sayılı Kararı ile kabul edilmiş ve 25 Aralık 2012 tarihli ve 28508 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Yatırım-üretim-istihdam-ihracatı etkileyen politikaların birbirini destekleyecek şekilde etkileşimli olarak kullanılması ve imalat sanayii üretim potansiyelinin ihracat odaklı değerlendirilmesi ihtiyacından hareketle oluşturulan Stratejinin dinamik ulusal bir strateji belgesi olarak resmiyet kazanmasının ardından, 2013 yılı içerisinde uygulama safhasına geçilmiştir.

GİTES Eylem Planı, toplam 37 hedef ve bu hedeflere dönük 91 eylem içermektedir. Eylemlerin tamamı ara malı ithalat bağımlılığını azaltmaya ve ihracatta sürdürülebilir rekabet gücünü sağlamaya dönük somut sonuç yaratıcı nitelik taşımaktadır.

Eylem Planında, otomotiv sektörüne ilişkin; "motor ve aktarma organlarında yurt içi üretim ve katma değer artırılması", "yan sanayi yetkinliğinin küresel ölçek seviyesine yükseltilmesi", "temel girdilerde üretimin geliştirilmesi" ve "elektronik bileşenlerde yurtiçi tedarik imkânlarının geliştirilmesi" olmak üzere 4 hedef bulunmaktadır.

Otomotiv sanayiinin motor ve aktarma organlarında verdiği dış ticaret açığı, tedarik zincirindeki yerleşme oranının artırılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Araç ve motor tipine göre %20-%40 oranında değişen oranlar ile ana maliyet unsurlarından birini teşkil eden motor ve aktarma organlarında Türkiye'de yerleşme oranları son derece düşüktür. Otomotiv teknolojisinde katma değer yaratıldığı en önemli bileşen olan motor ve aktarma organlarında, Türkiye'de yetkinliğin ve üretimin artırılması otomotiv sanayinde olduğu kadar, alt bileşenler itibariyle makine gibi diğer sanayiler için de önem arz etmektedir. Bu kapsamda, GİTES ile otomotiv ana sanayinin motor ve aktarma organları yatırımlarının ülkemize çekilmesine dönük projeler geliştirilmesi ve yan sanayinin motor ve aktarma organlarının ana bileşenlerine dönük üretimlerinin desteklenmesi planlanmaktadır.

Otomotiv sanayinde, üretimin artması; günümüzde değişen üretim süreçlerine bağlı olarak, tasarımdan başlayarak tüm süreçlerde ana sanayi ile birlikte çalışma yeteneğine sahip bir yan sanayi mevcudiyetine doğrudan bağlıdır. Yan sanayinin geliştirilebilmesi için ana sanayinin üretim süreçlerine katılımını artıracak ve küresel tedarikçi olmasını sağlayacak mekanizmaların oluşturulması gerekmektedir. Küresel tedarikçi konumundaki bir yan sanayi, Türkiye'deki ölçek yetersizliği sorununun aşılmasına da katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede Eylem Planında, küresel tedarikçi konumundaki yan sanayi firmalarının sayısının artırılması için gereken ihtiyaçların karşılanmasına dönük mekanizmaların oluşturulması ile yan sanayi firmalarının küresel tedarik ağına girmelerini kolaylaştıracak/sağlayacak yurt dışı firmaların satın alınmasını ve ortaklık oluşturulmasını özendirici mekanizmalar geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Otomotiv ana ve yan sanayi üretiminin temel girdilerini oluşturan; demir-çelik, demir dışı metaller, plastik ve kauçuk ürünlerinin yanı sıra kompozit malzemelerin öncelikle yurt içi tedarik imkânlarının geliştirilmesi, mevcut üretimlerin nitelik ve nicelik açısından daha üst seviyelere taşınması, tedarik güvenliğinin sağlanması ve daha yüksek yerli katma değer açısından kritik önemi haizdir. Söz konusu hedef doğrultusunda GİTES kapsamında, otomotiv ana sanayi ile malzeme üreten sanayiler (ana metal, plastik, kauçuk ve kompozit vb.) arasında, özellikle ileri malzeme teknolojilerine dönük, rekabet öncesi işbirliği projelerinin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, yassı ve vasıflı çelikte Ar-Ge faaliyetleri, arz açığı bulunan mühendislik plastiği üretimi ile otomotiv imalatında ihtiyaç duyulan ürün kalitesinin yakalanabilmesi amacıyla döküm sanayinin desteklenmesi planlanmaktadır.

Günümüzde bir araçta 60'ın üzerinde elektronik kart kullanılmakta olup; elektronik ve gömülü yazılım araç değerinde yüzde 30-35 oranında (motor ve aktarma organları dâhil) paya sahiptir. Bu payın önümüzdeki 10 yıl içerisinde yüzde 40-70'lere çıkması beklenmektedir. Araç maliyeti içindeki payı ve katma değeri hızla artan bu alanda Türkiye yüksek oranda ithalata bağımlıdır. Ülkemizde bu alanda yaratılan yerli katma değer artırılması önemli görülmektedir. Bu kapsamda, elektronik sektörü ve elektronik girdiler kullanan sektörler arası bilgi birikimi paylaşımını sağlayacak platformların oluşturulması hedeflenmektedir. Ayrıca, Otomotiv Teknoloji Platformu (OTEP) bünyesinde oluşturulan Otomotivde Elektronik ve Gömülü Yazılımlar Çalışma Grubu'nun (OEGY) çalışmalarında ortaya çıkan sonuçlar takip edilmektedir. Sonuçlar ilgili ve sorumlu kuruluşlar tarafından değerlendirilerek, GİTES Eylem Planına yansıtılacaktır.

Öte yandan, ihracatçılarımızın rekabet gücünü arttırmaya yönelik olarak 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren "İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı" kapsamında otomotiv sektörümüzün de faydalandığı birçok destek mekanizması bulunmaktadır.

2023 yılı için ülkemizin hedefi 500 milyar dolarlık ihracat seviyesini yakalamaktır. Bu kapsamda, Türk otomotiv sektörüne düşen pay ise 75 milyar dolarlık ihracattır. Bu hedef çerçevesinde, Türkiye'deki otomotiv sektörünü daha sağlam temellere oturtmak ve yerli otomobil üretimini daha cazip hale getirebilmek için 15 Şubat 2013 tarihinde yatırım teşvik sisteminde önemli bir revizyon gerçekleştirilmiştir. Buna göre;

- Asgari 300 milyon TL tutarındaki ana sanayi yatırımları,
- Asgari 75 milyon TL tutarındaki motor yatırımları,
- Asgari 20 milyon TL tutarındaki motor aksamaları, aktarma organları ve bunların aksamaları ile otomotiv elektroniğine yönelik yatırımları

"öncelikli yatırımlar" kapsamına alınmış, söz konusu yatırımların 5. bölgede uygulanan desteklerden faydalanmalarına imkan sağlanmıştır.

Böylelikle söz konusu yatırımlar;

- KDV İstisnası,
- Gümrük Vergisi Muafiyeti,
- 7 yıl süreyle Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği,
- %40 Yatırıma Katkı Oranı ile %80 oranında vergi indirimi,
- Azami 700 bin TL'ye kadar faiz desteği ve
- Yatırım yeri tahsisi

ile desteklenme imkanı sağlanmıştır. Ayrıca, yatırıma katkı oranının %50'sinin yatırım döneminde kullanabilme mümkün kılınmıştır.